

Vergaderjaar 2017–2018

34 844

Witboek over de toekomst van Europa¹

B

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 1 februari 2018

De leden van de vaste commissies voor Financiën² voor Europese Zaken³ hebben kennisgenomen van de op 28 juni 2017 gepubliceerde discussienota over de toekomst van de EU-financiën (COM(2017)358) en de op 14 juli 2017 ontvangen kabinetsappreciatie van deze nota⁴. De leden van de fractie van de **Partij van de Arbeid** hebben hierover op 21 september 2017 vragen gesteld aan de toenmalige Minister van Financiën en de toenmalige Minister van Buitenlandse Zaken.

De toenmalige Minister van Financiën heeft, mede namens de toenmalige Minister van Buitenlandse Zaken, bij brief van 18 oktober 2017 medegedeeld dat de beantwoording van de brief is uitgesteld tot na het aantreden van het nieuwe kabinet.

De huidige Minister van Financiën heeft, mede namens de huidige Minister van Buitenlandse Zaken op 31 januari 2018 gereageerd.

De commissies brengen bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier voor dit verslag,
Van Dooren

¹ Zie COM(2017) 2025

² Samenstelling **Financiën**:

Nagel (50PLUS), Ten Hoeve (OSF), Knip (VVD), Backer (D66), Ester (CU), De Grave (VVD) (*voorzitter*), vac. (CDA) (*vice-voorzitter*), Postema (PvdA), Sent (PvdA), Van Strien (PVV), Vos (GL), Kok (PVV), Bruijn (VVD), Vac. (PVV), Van Apeldoorn (SP), N.J.J. van Kesteren (CDA), Knapen (CDA), Köhler (SP), Prast (D66), Van Rij (CDA) (*vice-voorzitter*), Rinnooy Kan (D66), Schalk (SGP), Teunissen (PvdD), Van de Ven (VVD), vac. (PvdA), Overbeek (SP)

³ Samenstelling **Europese Zaken**:

Kox (SP), Duthler (VVD), Ten Hoeve (OSF), Van Kappen (VVD), Koffeman (PvdD), Kuiper (CU), Schaap (VVD), Strik (GL), Backer (D66), Faber-van de Klashorst (PVV), Martens (CDA), Postema (PvdA), (*vice-voorzitter*), Vlietstra (PvdA), Vac. (PVV) Van Apeldoorn (SP) (*voorzitter*), Dercksen (PVV), D.J.H. van Dijk (SGP), Knapen (CDA), Oomen-Ruijten (CDA), Schaper (D66), Stienen (D66), Van de Ven (VVD), Overbeek (SP), Sini (PvdA), Baay-Timmerman (50PLUS)

⁴ Zie dossier E170014 op www.europapoort.nl.

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR FINANCIËN

Aan de Minister van Financiën

Den Haag, 21 september 2017

De leden van de vaste commissie voor Financiën (FIN) en de leden van de vaste commissie voor Europese Zaken (EUZA) hebben met belangstelling kennisgenomen van de op 28 juni 2017 gepubliceerde discussienota over de toekomst van de EU-financiën (COM(2017)358) en de op 14 juli 2017 ontvangen kabinetsappreciatie van deze nota⁵. De leden van de fractie van de **Partij van de Arbeid** hebben hierover de volgende vragen aan de regering, waarbij de leden van de fractie van **D66** zich aansluiten.

De regering geeft in de kabinetsappreciatie aan niet overtuigd te zijn van de geschetste opties voor de hervorming van de inkomstzijde van de EU-begroting en stelt in deze appreciatie dat voorkomen moet worden dat het systeem verder wordt gecompliceerd door het toevoegen van (nog) meer inkomensbronnen aan het huidige systeem. Ook zou de belastingdruk voor burgers en het bedrijfsleven niet mogen stijgen. Graag vernemen de leden van de fractie van de PvdA en van de fractie van D66 waarom de regering in haar appreciatie niet de geschetste optie betreft om de op btw gebaseerde eigen middelen af te schaffen? Voorts vernemen deze leden graag welke voor- en nadelen de regering ziet van bijdragen die in lijn liggen met de beleidsdoelstellingen van de Europese Unie (bijvoorbeeld groene belasting, belasting op financiële transacties en/of een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting)? Tot slot krijgen de leden graag een nadere onderbouwing van de stelling dat de belastingdruk voor burgers en bedrijfsleven niet zou mogen stijgen. Waarom niet? En geldt dit ook voor een daling, met andere woorden, is de huidige belastingdruk precies de juiste? Hoe beoordeelt de regering de toegevoegde waarde van de uitgaven van de EU en hoe is deze vervolgens gerelateerd aan de gewenste belastingdruk voor burgers en bedrijven? En waarom worden burgers en bedrijven in dit verband in één adem genoemd?

De Commissie geeft in het paper aan dat het af wil van de huidige kortingensystematiek. Voor de Commissie is het vertrek van het Verenigd Koninkrijk – dat een permanente korting op de afdrachten heeft – een aanleiding om ook kortingen van andere lidstaten te beëindigen. Kan de regering aangeven aan welke voorwaarden naar haar oordeel voldaan moet zijn om inderdaad tot afschaffing van de huidige kortingensystematiek te komen?

De leden van de vaste commissie voor Financiën en van de vaste commissie voor Europese Zaken zien de beantwoording van hun vragen met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk binnen vier weken na dagtekening van deze brief.

Een gelijkkluidende brief is verstuurd aan de Minister van Buitenlandse Zaken.

Voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
F.H.G. de Grave

⁵ Zie dossier E170014 op www.europapoort.nl.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 oktober 2017

Op 21 september hebben de leden van de vaste commissie voor Financiën (FIN) en de leden van de vaste commissie voor Europese Zaken (EUZA) schriftelijke vragen gesteld naar aanleiding van de discussienota over de toekomst van de EU-financiën en de kabinetsappreciatie daarbij.

In verband met het aantreden van het nieuwe kabinet is het niet mogelijk om de antwoorden op deze vragen binnen de termijn van vier weken met uw Kamer te delen. De beantwoording volgt na het aantreden van het nieuwe kabinet.

Mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, aan wie de schriftelijke vragen gelijkloidend zijn verzonden, hoogachtend,

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 januari 2018

In uw brief van 21 september 2017 zijn door uw Kamer nadere vragen gesteld naar aanleiding van de kabinetsappreciatie van de discussienota over de toekomst van de EU-financiën (COM(2017)358). In deze brief zal ik deze vragen beantwoorden.

Uw Kamer vraagt waarom de regering in haar appreciatie niet de geschetste optie betreft om de op btw gebaseerde eigen middelen af te schaffen. Uitgangspunt voor de Nederlandse inzet voor het volgende Meerjarig Financieel Kader is de combinatie van moderniseren en bezuinigen. Nederland zet daarnaast in op een transparante, eenvoudige en rechtvaardige financiering van de Europese begroting. Om die reden is Nederland reeds langere tijd voorstander van het afschaffen van de btw-afdracht; afschaffing van de btw-afdracht wordt daarom door het kabinet wel degelijk betrokken bij de inzet voor de inkomstzijde van de Europese begroting. De verdeling van deze afdracht tussen de lidstaten komt voor de meeste lidstaten vrij dicht in de buurt van de verdeling van de ook reeds bestaande bni-afdracht. Omdat de bni-afdracht nu reeds de grootste afdracht is, en een essentiële functie heeft als sluitstuk van de Europese afdrachten, is de btw-afdracht eigenlijk overbodig. Afschaffing zou de transparantie van de Europese afdrachten vergroten, zonder dat de bijdrage van de meeste lidstaten daar wezenlijk door verandert.

Verder vraagt uw Kamer welke voor- en nadelen de regering ziet van bijdragen die in lijn liggen met de beleidsdoelstellingen van de Europese Unie, waarom de belastingdruk voor burgers en bedrijfsleven niet zou mogen stijgen en waarom er geen onderscheid wordt gemaakt tussen burgers en bedrijven. Nederland is traditioneel terughoudend ten aanzien van nieuwe eigen middelen voor de financiering van het MFK, of die nu door de lidstaten worden afgedragen of door de Europese Commissie direct worden geïnd (i.e., waarbij de zeggenschap (primair) bij de Europese Commissie ligt).

Een nieuw eigen middel dat door de lidstaten wordt afgedragen maakt de financiering van het MFK mogelijk nog complexer en minder transparant. Een nieuw eigen middel heeft daarnaast als risico dat de belastingdruk voor burgers en bedrijfsleven in Nederland toeneemt.

Het principiële punt daarbij is dat in Nederland de nationale overheid de eerst verantwoordelijke is voor belastingheffing en daarmee voor het lastenbeeld voor burgers en bedrijven. De introductie van een nieuw eigen middel op basis van een directe belasting onder zeggenschap van de Europese Commissie staat op gespannen voet met de exclusieve bevoegdheid van de lidstaten op het terrein van de directe belastingen. Daarnaast zal een nieuw eigen middel op basis van een directe belasting in overeenstemming moeten zijn met het subsidiariteitsbeginsel. Eventuele voorstellen van de Europese Commissie voor een nieuw eigen middel zullen door Nederland onder meer op deze factoren getoetst worden.

Tot slot vroeg uw Kamer naar de huidige kortingensystematiek die onder druk komt te staan door het vertrek van het Verenigd Koninkrijk en aan welke voorwaarden voldaan moet zijn om inderdaad tot afschaffing van de huidige kortingensystematiek te komen.

Nederland wil vermijden dat het meer afdraagt ter compensatie van het vertrek van het Verenigd Koninkrijk en wil een stijging van de Nederlandse afdrachten voorkomen. Nederland zet daarnaast in op een evenwichtige verdeling van de lasten tussen de lidstaten; een onevenredige betalingspositie ten opzichte van de positie van lidstaten met een vergelijkbaar welvaartsniveau dient te worden gecorrigeerd. Het ligt in de rede dat zolang Nederland substantieel meer betaalt dan vergelijkbare landen een correctie van een excessieve betalingspositie gerechtvaardigd is.

Hoogachtend, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken aan wie de schriftelijke vragen gelijkloidend zijn verzonden,

De Minister van Financiën,
W.B. Hoekstra